

LİBERAL DEMOKRASİ ÜZERİNE ÖZLÜ SÖZLER

(Derleyen: Prof.Dr.Coşkun Can Aktan)*

“Liberalizm devletin fonksiyonlarının ve güçlerinin sınırlandırılması ile alakalıdır.”

F.A. von Hayek

“Her türlü otorite alçaltıcıdır. Otorite kullananları da, üzerinde otorite uygulananları da alçaltır... Belli bir sevecenlikle ve bazı ödüller ve karşılıklarla birlikte uygulandığında insanı ürkütücü derecede ahlaksızlaştırır. Bu durumda insanlar üzerlerindeki korkunç baskının daha az bilincine varırlar ve böylece yaşamlarını, evcil hayvanlar gibi, herhalde başka insanların düşüncelerini yansıttıklarının bile farkına varmaksızın, başka insanların standartlarına göre yaşayarak, pratikte sanki başka insanların giymekten vazgeçtikleri eski elbiselerini giyermiş gibi ve tek bir an için dahi kendileri olamayarak, tatsız, tuzsuz bir rahatlık içinde yaşamlarını sürdürürler. İyi bir düşünür, ‘Özgür olacak insan uyumsuz olmalıdır’ der. Ve insanlara rüşvet vererek uyum göstermelerini sağlayan otorite de, aramızda dolaşan aşırı besili bir barbarlık türüdür.”

Oscar Wilde

*Coşkun Can Aktan, *Yeni Global Gerçekler*, İstanbul: TÜGİAD Yayınları, 2000.

“Komünizm bir ekonomik sistem olarak çöktü gitti. Servet yaratacağı yerde sefalet yarattı. Ekonomik kalite yerine, daha önce eşi görülmemiş ekonomik imtiyazlara kavuşan memurların nomenklaturasını yarattı.”

Peter Drucker

“Hiç kimse tiranlık yönetiminin uzun sürmesini sağlayamaz.”

Seneca

“Tiranlık yönetimi en kötü yönetimdir.”

St.Thomas Aquinas

“Köleliğe karşı olan bir özgür insanım.”

Paul Jacop

“Totaliter rejimle demokratik sosyalizm arasındaki fark, istenmeden başkasına zarar vermek ile aynıdır.”

Wilhelm Röpke

“Kapitalizm, 20. yüzyılın ikinci yarısında teknolojik değişimin bir sonucu olarak ortaya çıkan sanayi ötesi topluma ve yeni ekonomik koşullara sosyalizmden daha kolay bir şekilde uyum gösterdiğini kanıtlamıştır.”

Francis Fukuyama

“Sosyalizm, yoksulluğu, adaletsizliği ve eğitsizliği hiçbir zaman ortadan kaldıramayacaktır.”

Leo Tolstoy

“Proleter diktatörlük asla proleter değildir.”

Will-Ariel Durant

“Komünizm sefalet ve yokluk ekonomisidir.”

Eleanor Roosevelt

“Toplum yoluyla kurtuluğ düşüncesi, en büyük vaatlerin yapıldığı yerlerde, yani komünist ölkelerde en büyük başarısızlığa uğradı.”

Peter Drucker

“Devrimler hiçbir zaman bir toplumu tiranların yükünden kurtarmamıştır. Devrimler sadece yükü başkalarının sırtına yüklemiştir.”

George Bernard Shaw

“Sosyalistler birbirlerinden mutlak surette farklı ve belki de birbirlerine zıt iki şeye birden inanıyorlar: Hürriyet ve organizasyon.”

Elie Halevy

“Sosyalizm kelimesi özel teşebbüsün üretim faktörleri üzerindeki özel mülkiyet hakkının kaldırılması ve kar temini için çalışan müteşebbisin yerine planlayıcı bir merkezi organizmanın kaim olacağı bir ‘planlı iktisat’ sisteminin kurulması demektir.”

Friedrich A.von Hayek

“Ekonomik sorunların tüm bilginin merkezi bir kuruluşta toplanması suretiyle ve onun emirleri doğrultusunda halledilebileceğini kabul edemeyiz. Ekonomik sorunları ancak bilginin desantralizasyonu ile çözümleriz. Bilginin desantralize edilmesine ihtiyacımız var, çünkü bu durumda bilgi; zaman, mekan ve şartlara uygun bir şekilde kullanılabilir.”

Friedrich A. von Hayek

“Hiçbirimiz eşit değiliz. Tanrı’ya şükürler olsun ki sosyalistler ne kadar tam aksiyim gibi davranmaya çalışsa da, hiç kimse bir başkasının tıpkısı değil. Biz herkesin eşit olmama hakkı bulunduğu inanıyoruz. Ama bizim için her insan eşit derecede önemlidir. Mühendisler, madenciler, kol gücüyle çalışanlar, tezgahlarlar, çiftçiler, postacılar, ev kadınları –bunlar toplumumuzun özü, temelidir ve onlar olmazsa ulus da olmaz. Ama özel yetenekleri olan ve şans verilmesi gereken başka kimseler de vardır; çünkü eğer bilimde, teknolojiye, tıpta, ticarete ve sanayide yeni ufuklara yönelen maceracıların önü kesilirse, ilerleme olmaz. Çekememezlik ruhu ancak yok eder; asla inşa edemez. Herkesin, sahip olduğuna inandığı yetenekleri geliştirmesine, kendi seçtiği şekilde geliştirmesine izin verilmelidir.”

Margaret Thatcher

“Milyonlarca insanın ekonomik faaliyetlerini koordine eden iki yol vardır: Birisi zorlama yoluyla emredici merkezi planlamadır. Bu yöntem orduda ve totaliter devletlerde geçerlidir. Diğeri ise bireylerin gönüllü işbirliğidir. Bu piyasada varolan yöntemdir. Mübadele, zorlama olmaksızın koordinasyonu sağlar.”

Milton Friedman

“Mazdek, ‘mal insanlar arasında ortaktır’ diyordu. Çünkü insanlar, Tanrı’nın kulları ve Adem’in çocuklarıdır. Her biri ihtiyacına göre ötekinin malını kullanmalı ve hiç kimse bu haktan yoksun kalmamalıdır. Herkes malca eşit olmalıdır. Mazdek’in bu sözleri üzerine herkes malını ortaklığa koymuştu.”

Nizamülmülk

“Her şeye malik ola, bir şeye malik olmaya.”

Bektaşî Atasözü

“Özel mülkiyetin daima geliştiğini görürüz, buna karşın devletin sahip olduğu mülkiyet yetersiz bakım ve kötü yönetim sonucu daha da kötüleşir. İnsanlar ortak mülkiyete farklı davranırlar.”

Tomas de Mercado

“Sosyalist mülkiyet olarak adlandırılan şey bürokrasinin sahip olduğu gerçek mülkiyet ile örtülüdür.”

Milovan Djilas

“Üretimin, dağıtımın ve mübadelenin tamamen devletleştirilmesini isteyen kollektivist ekonomik planlama kaçınılmaz olarak totaliter tiranlığa dönüşür.”

Friedrich A.von Hayek

“Serbest bir ekonomide, bir işadama bir hata yaptığında bunun sonuçlarından kendisi etkilenir ve sonuçlarına kendisi katlanır; kontrollü bir ekonomide, merkezi planlamayı yapanlar bir hata yaptığında, bundan bütün ülke zarar görür.”

Ayn Rand

“Despot insanlar yok edilmektedir, fakat devlet hala kollektif bir despot olarak varlığını sürdürmektedir.”

William Dean Howells

“Biz her insanın yaptığı hizmetin kendisi için veya serbest pazarlık suretiyle başkaları için yapılabileceğini kabul ediyoruz. Komünistler bu hakkı reddediyorlar. Onlar bütün hizmetlerin merkezi bir otorite tarafından kontrol edilmesini istemektedirler.”

Frederic Bastiat

“Hiç kimse işsiz değil, fakat hiç kimse çalışmıyor. Hiç kimse çalışmıyor, fakat herkese ücret ödeniyor. Herkese ücret ödeniyor, fakat satın alacak bir şey yok. Satın alacak hiçbir şey yok, fakat herkes ihtiyacını karşılıyor. Herkes ihtiyacını karşılıyor, fakat herkes şikayet ediyor. Herkes şikayet ediyor, fakat ne zaman oy kullanma zamanı gelse herkes evet diyor.”

Rus Sözü

“Mülkiyete bakma sorumluluğu bir çok bireylere dağıtılsa, bu karşılıklı suçlamalara yol açmaz, tersine herkes kendisinininkiyle uğraşacağı için üretim her yönüyle artacaktır. Mülkiyetin özel ellerde kalması daha iyidir.”

Aristo

“Devletçiliğin iki türü vardır: Sosyalizm ve müdahalecilik. Her ikisi de bireyi zorlama ve baskı gücünü elinde bulunduran devlete bağımlı kılar.”

Ludwig von Mises

“Devlet ekonomiye müdahale ettiği ölçüde giderek sosyalizme doğru sürüklenir.”

Ludwig von Mises

“Eğer dünyayı barbarlıktan kurtarmak istiyorsak, sosyalizm düşüncesini çürütmeliyiz.”

Ludwig von Mises

“Onlar bize ödüyor gözükyorlar, bizler de çalışıyor gözükyoruz.”

Rus Sözü

“Monarşide vatani sevebilecek ve bunun için ille de erdemli olması gerekmeyen bir kişi tanıyorum, o da Monark'ın kendisidir. Nedeni de şu, devletin tüm üyeleri içinde vatan sahibi olan tek kişi Monark'tır. En azından fiilen hükümdar değil midir? Halkın yerini almamış mıdır? Zaten vatan da, insanın üzerinde vatandaşı olduğu ve egemenlik gücünden pay aldığı bir toprak parçası değildir de nedir?...”

Robespierre

“Her türlü sosyalizm kölelik demektir.”

Herbert Spencer

“Otoriter sosyalizm her yerde iflas etmesine rağmen, sosyalizmin yanlış ve uygulanabilir olmadığı için iflas ettiğini söyleyecek bir tek Marksist bulamazsınız. Marksist birisi, sosyalizmin yeterince uygulanmadığı için başarısız olduğunu söyleyecektir. Başarısızlık hiçbir zaman bir hayal ürünü düşüncenin (myth) yanlış olduğunu ispatlamaz.”

Jean-François Revel

“Sonuç, sosyalist düzenin gerçekleştirilmesi yerine, kapitalist düzende reformların yapılmasıdır. Kısaca, kapitalizm içinde zararlı otlar yok edilecek, ama kapitalizmin kendisine dokunulmayacaktır.”

Rosa Luxemburg

“Sosyal demokrat partiler sağdadır. Gerçek sosyal demokratlar, sosyalistlerdir.”

The Economist

“Sosyalistlerin gözünde halk, bahçıvan gözündeki ağaçlardan farksızdır. Ağaçlarına büyük bir coşkuyla değişik şekiller veren bahçıvan gibi, sosyalistler de aynı heyecanla insanları gruplara, serilere, merkezlere, alt merkezlere, meslek birliklerine vb. ayırırlar. Ağaçlarına istediği şekilleri verebilmesi için bahçıvanın ihtiyaç duyduğu balta, testere ve makas türünden aletler gibi sosyalistlerin de kullanacağı araçlar olmalıdır. İşte gümrük, vergi, sosyal yardım ve eğitim yasaları sosyalistlerin kutusundaki aletlerdir.”

Frederic Bastiat

“Yasal soygun çeşitli şekillerde yapılır. Çünkü soygunu organize eden plan ve programlar çeşitlidir. Gümrük vergileri, tarife dışı korumalar, sübvansiyonlar, teşvikler, artan oranlı vergiler, devlet okulları, iş güvencesi, kar güvencesi, asgari ücret, faizsiz kredi, yoksullara yardım vb. İşte yasal soyguna vücut veren tüm bu plan ve programlar son tahlilde sosyalizmi oluştururlar.”

Frederic Bastiat

“Ölüm kölenin özgürlüğüdür.”

Nikki Giovanni

“Halen dünyada en güçlü ideoloji, milliyetçiliktir. Bu atmosfer savaşın olmadığı bir dünyaya ulaşmak için elverişli değildir.”

Horman Thomas

“Ulus devlet solup yokolacak değildir. Daha uzun süre en güçlü siyasal organ olmayı sürdürebilir. Ama artık vazgeçilmez değildir.”

Peter Drucker

“Gelecek kuşakları, kıyamete dek bağlamak ya da onlara hükmetmek ya da dünyanın nasıl ve kim tarafından yönetileceğini sonsuza kadar emretmek hak ve yetkisine sahip hiçbir parlamento, hiçbir gurup, hiçbir insan soyu hiçbir ülkede asla mevcut olmamıştır, asla olmayacaktır ve asla olamaz da... İnsanın insan üzerinde mülkiyet

hakkı yoktur; bunun gibi hiçbir insan neslinin de gelecek nesiller üzerinde tasarrufa hakkı yoktur.”

Thomas Paine

“Liberalizm devletin fonksiyonlarının ve güçlerinin sınırlandırılması ile alakalıdır.”

Friedrich A.von Hayek

“Liberalizm, özgürlüğü temel amaç, bireyi de toplumda temel varlık olarak ele alır. Liberalizm, devletin rolünü azaltmak ve böylece bireyin toplumdaki rolünü genişletmek için Laissez-faire ilkesini savunur. Dünya milletlerinin barış ve demokrasi içinde yaşamaları için serbest ticareti savunur. Politik alanda; temsili devlet sistemini, parlamenter kurumları, devletin keyfi gücünün sınırlandırılmasını, insan hak ve özgürlüklerinin korunmasını destekler.”

Milton Friedman

“Liberalizmi burjuvazinin gücü olarak anlayınca onu reddetmek kolaydır; devletin gücünü sınırlamak şeklinde anlayınca ise reddetmek güçtür.”

Norberto Bobbio

“İnsan her şeyin ölçüsüdür.”

Protagoras

“Birey devlet için değil, devlet birey için vardır.”

Friedrich A.von Hayek

“Gerçek bireycilik, elbette anarşizm demek değildir. Bireycilik, zorlayıcı gücün gereğini reddetmez, fakat ona sınırlamalar getirmek ister.”

Friedrich A.von Hayek

“Her kim milli ekonomi fenomenini anlamak istiyorsa, önce milleti oluşturan gerçek unsur olan bireylerin ekonomik faaliyetlerini incelemelidir.”

Carl Menger

“Bir ülkenin özgür bir ülke olup olmadığını değerlendirmek için en iyi test azınlıkların sahip olduğu hakların güvence altına alınıp alınmadığına bakmaktır.”

Lord Acton

“Özgür toplumu – ki bu kapitalizmdir – savunmak isteyen bir kimse; özgür toplumun vazgeçilmez temelini birey hakları ilkesi olduğunu bilmelidir. Birey haklarını muhafaza etmek isteyen bir kimse, kapitalizmin birey haklarını kapsayabilecek ve koruyabilecek tek sistem olduğunu anlamalıdır.”

Ayn Rand

“Kapitalizm, mülkiyet haklarını da kapsayarak, bütün birey haklarını tanıyan, bütün mülkiyetin özel bireylerce sahiplenildiği bir sosyal sistemdir.”

Ayn Rand

“Kapitalizmin dış politikasının özü serbest ticarettir; yani ticarete konulan duvarların, korumacı gümrüklerin özel imtiyazların kaldırılmasıdır; dünya ticaretinin, birbirleriyle

doğrudan ilişkide bulunan bütün ülkelerin vatandaşları arasında, serbest uluslararası değişim ve rekabete doğru yolların açılmasıdır.”

Ayn Rand

“Birey haklarını ihlal etmek demek, onu kendi yargısının aksi yönde davranmaya zorlamak veya onun değerlerini kamulaştırmak demektir. Esas olarak bunu yapmanın yalnız bir yolu vardır: Fiziksel zor kullanımı. İnsan haklarının iki olası ihlalcisi vardır, suçlular ve siyasi yönetim.”

Ayn Rand

“Gerçek liberalizm, her türlü meşru özgürlük için uğraşmaktır.”

Herbert Hoover